

Samfunnsøkonomiske vurderinger i Miljødirektoratet

Presentasjon for DFØs lansering av ny veileder i
samfunnsøkonomiske analyser, 13. juni 2023

Guro Børnes Ringlund, seksjonsleder Miljøøkonomiseksjonen

Miljødirektoratet – vårt samfunnsoppdrag

- skaffer og formidler miljøinformasjon
- utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet
- styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå
- **gir underlag for politikkutvikling**
- deltar i internasjonalt miljøarbeid

Foto: Tiril Guttormsen og Ronny Danielsen

Miljødirektoratets strategi 2020-2025

- Fem utviklingspunkt:
 - Best på miljøkunnskap
 - Mer på tvers
 - Brukerne i fokus
 - **Ledende i forvaltningen på å anvende miljøøkonomi**
 - Mer for mindre

Miljøøkonomiseksjonen

- Egen seksjon i direktoratet, 14 ansatte
- Ansvar for samfunnsøkonomiske vurderinger, sikre at utredningsinstruksen følges
 - Bidra til helhetsvurderinger, at direktoratet beskriver og vurderer alle effekter av forslag
 - Bidra til framstilling som muliggjør samlet vurdering av samfunnseffekter – herunder samfunnsnytte av miljøeffekter
- Arbeider inn i andre seksjoner/avdelingers utredninger + egne prosjekter metodeutvikling
- Hovedsakelig forenklet analyse

Oppsummering

- Samfunnsøkonomi handler om utnyttelse av knappe ressurser
- Samfunnsøkonomiske analyser brukes blant annet til å synliggjøre konsekvensene ved ulike beslutninger
- Gir informasjon til beslutningstaker om samfunnsnyttene et prosjekt, regulering, subsidie m.f.
- Ikke en fasit - men en god rettesnor

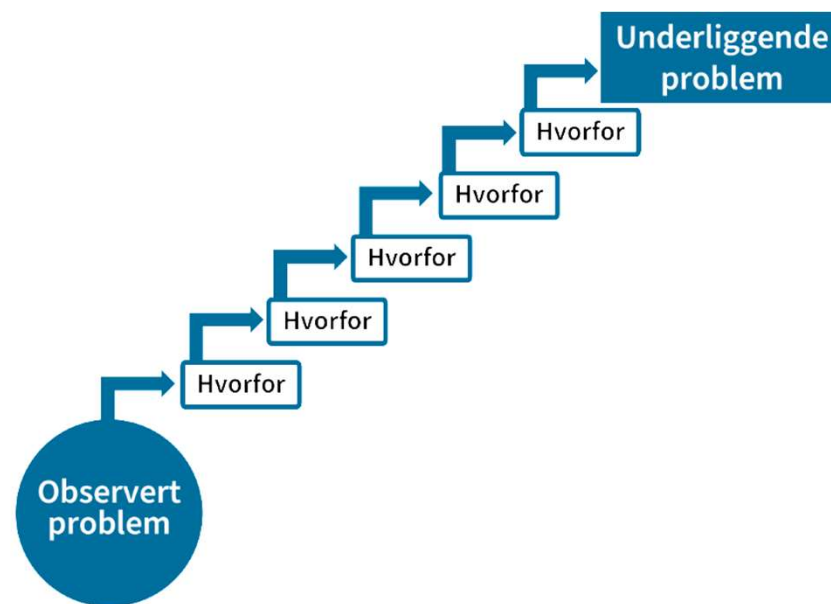
Hvilke behov ser vi i en sektorovergripende veileder?

- Bidra til konsistent metodikk på tvers av sektormyndighet/ analysemiljøer
- Peke på fallgruver og utfordringer i analysene, og hvordan de kan håndteres
- Veilede så langt det er mulig, sektorspesifikke veiledere utdype ytterligere?

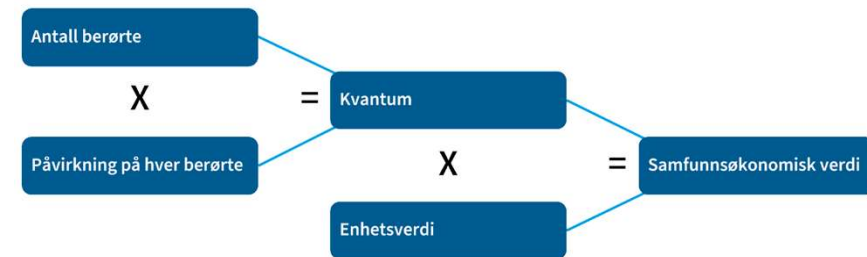

Ny DFØ-veileder – refleksjoner rundt hva som er nytt

- Mange gode forbedringer i revidert veileder! Blant annet:
 - Sette samfunnsøkonomiske analyser i kontekst av øvrig beslutningsgrunnlag
 - Problembeskrivelse
 - Vurdering av virkninger
 - Sammenstilling

Ikke-prissatte virkninger

- **Alt kan (og bør) ikke alltid prissettes!**
 - Mange av miljøvirkningene vil måtte vurderes som ikke-prissatte virkninger
 - Må synliggjøres og vurderes på lik linje med prissatte virkninger
- Sett behov for bedre veiledning - foreslått tilnærming tar oss et godt stykke på vei!
 - Vurderingskriteriene (antall berørte, påvirkning per berørt, enhetsverdi) gir en god systematikk i vurderingene
- MEN gjenstår fortsatt en del arbeid og metodeutvikling:
 - Få med ikke-bruksverdier!
 - Standardisering av vurderinger rundt antall berørte og enhetsverdi?
 - Grenseoppgang mot gjeldende forskrifter og krav, herunder KU-forskrift?

Utslippsvirkninger og karbonprising

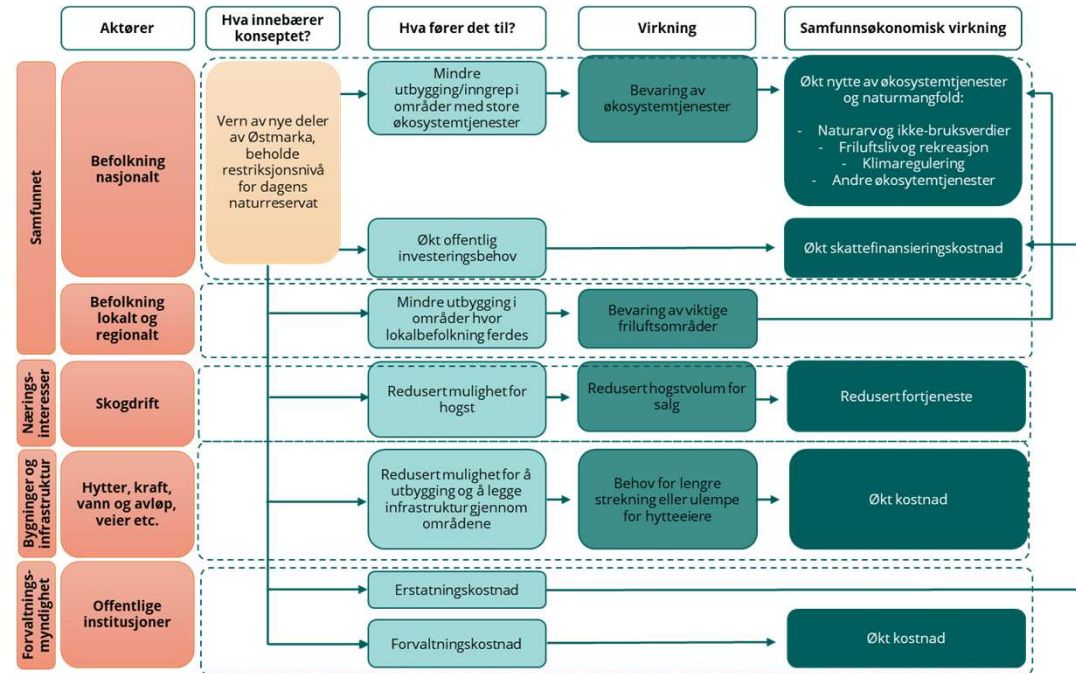

- Ikke bare klimavirkemidler som har utslippsvirkninger
- Bruk av karbonprising forutsetter at utslippsvirkninger kvantifiseres
- Økt kvantifisering er positivt for å vurdere hvordan vi ligger an mtp. klimamål og -forpliktelser – og for å rapportere etter klimaloven
- Trengs det mer veiledning?

Miljødirektoratets interne arbeid med verdsetting

- Jobbet med konkrete tiltak, herunder:
 - Mer enhetlig prissetting
 - Metode for ikke-prissatte
 - Sammenstilling og avveining av virkninger
- Videre arbeid og hva vi kan bidra med:
 - Uttesting av metode for flere miljøvirkninger
 - Bruk av informasjon fra KU'er inn i vurdering av ikke-prissatte virkninger
 - Skape arenaer for å diskutere relevante problemstillinger med andre i forvaltningen

Vern av Østmarka: Årsaks-virkningsdiagram

Oppsummert

- Mange gode forbedringer i revidert veileder til samfunnsøkonomiske analyser!
- Behov for fortsatt uttesting og metodeutvikling på ikke-prissatte virkninger
 - Miljødirektoratet ønsker å bidra her
- Revidert veileder ikke et alternativ til anerkjent KU-metodikk på miljøområdet
- Vurderinger bør gjøres i samråd med gjeldende fagmyndighet

Takk!

Kontakt: gri@miljodir.no

